

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR

ALİCAN ERKAP BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2021/27339

Karar Tarihi : 5/2/2025

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Selahaddin MENTEŞ
İrfan FİDAN
Muhterem İNCE
Raportör : Hüseyin Özgür SEVİMLİ
Başvurucu : Alican ERKAP
Vekili : Av. Yusuf Sait PEKGÖZ

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru, karar sonucunu etkileyecek nitelikteki esaslı iddiaların karşılanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvuruda ayrıca kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiası da bulunmaktadır.

2. Başvurucu 1972 doğumlu olup başvuru konusu olayların gerçekleştiği tarihte öğretmen olarak görev yapmaktadır.

3. Kumluca Cumhuriyet Başsavcılığı Kumluca'da faaliyet gösteren bazı şirketler ve bunlara bağlı kurumların Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması (FETÖ/PDY) ile irtibatlı olduğu şüphesiyle söz konusu şirketlerde, şirketlere bağlı kurumlarda ve bu yerlerde görev yapan, aralarında başvurunun da bulunduğu kişiler hakkında soruşturma başlatmıştır. Soruşturma sürecinde başvurunun örgütle irtibatlı olduğuna dair ulaşılan deliller ve başvurunun soruşturma evresinde alınan savunmaları şöyledir:

i. Soruşturmaya konu olan K. Adli anonim şirketinde 2016 yılında yapılan olağan genel kurul toplantısında başvurunun şirket sermayesinde 260.000 TL'lik pay sahibi olduğu, şirkette yapılan arama işleminde ele geçirilen 29/3/2016 tarihli imza sirkülerine göre başvurunun üç yıl süreyle şirketin yönetim kurulu başkan yardımcısı olarak görev yaptığı tespit edilmiştir.

ii. Başvurunun örgüte ait K.Ö.T. Kolejinde (Kolej) müdür yardımcısı olarak görev yaptığı belirlenmiştir.

iii. Başvurunun ikametgâhında yapılan aramada örgütle irtibatlı yayınevlerinde basılmış "Bir Âlim Portresi M. Fethullah Gülen Hocaefendi", "İnsana Yeniden Çağrı", "Huzurdan Esintiler", "Bize de Çekmek Düştü Huzurdan Esintiler 2", "O Razi İse Huzurdan Esintiler 3" ve "Gülen Hareketinin Analizi Geleneğin Modern Çağa Tanıklığı" adlı kitaplar ele geçirilmiştir.

iv. Başvurucunun Bank Asya hesap hareketlerinin incelenmesi neticesinde serbest muhasebeci mali müşavir olan bilirkişi tarafından düzenlenen raporda şu tespitlere yer verilmiştir:

- Banka hesapları üzerinde inceleme yapılan ve aralarında başvurunun da bulunduğu kişilerin anılan Bankadaki 2013 ve 2014 yılına ilişkin hesap hareketleri rapora tablo şeklinde eklenmiştir. Söz konusu tabloda başvuru yönünden 2013 yılının ayları içinde hesap hareketine dair rakamsal bir veriye yer verilmemiş olup 2014 yılının her bir ayı için farklı rakamsal veriler yer almaktadır.

- Başvurucunun hesabına kendisinin başka bankalardaki hesaplarından 16/1/2014 tarihinde 1.201 TL, 20/1/2014 tarihinde 1.000 TL havale edildiği, 31/1/2014 tarihinde hesaba 1.000 TL yatırıldığı, bu paranın aynı tarihte hesaptan çekildiği belirtilmiştir.

- 31/1/2014 tarihinde katılım hesabı açılıp vade sonunda kâr payının hesaba aktarıldığı, bu hesap kapatılıp 7/3/2014 tarihinde yeni bir katılım hesabı açıldığı ifade edilmiştir. 2014 yılı içinde açılıp kapatılan katılım hesaplarına dair verilerin yanı sıra 2014 ile 2016 yılları arasında başvurunun hesabına farklı tarihlerde maaş ödemeleri yapıldığına, bu hesaptan para çekildiğine ve farklı bankalardan bu hesaba para yatırıldığına dair birtakım işlemlere dair veriler de rapora aktarılmıştır.

- Anılan raporda ayrıca 2012 ve 2013 yıllarında ödenmeyen kart borçları nedeniyle bu borçlara yasal faiz işletildiği bilgisi verilmiştir.

- Raporda sonuç olarak başvurunun bu Bankadaki ana hesabının 26/8/2004 tarihinde açıldığı, ana hesaba bağlı olarak açılan on bir ek hesaptan altısının kapatıldığı belirtilmiş; hesapta 2014 yılından önce işlem hareketliliği olmadığına dair tespit doğrultusunda bu tarihten sonraki işlemlerin Bank Asyaya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından el konulacağına dair açıklamalar içeren haberlere dayalı olarak yapılmış olma ihtimalinin bulunduğu değerlendirilmiştir.

v. Kumluca'da esnaf olarak faaliyet gösteren T.A. 12/8/2016 tarihinde "*Bilgi Alma Tutanağı*" ile alınan ifadesinde; başvurunun kendisinin kiracısı olduğunu, onu beş altı yıldır tanıdığını, Kolejin yapımı için 2011 yılında kendisinden yardım parası istediğini ancak parayı vermediğini söylemiştir.

vi. O.K. 29/12/2016 tarihinde *Bilgi Alma Tutanağı* ile alınan ifadesinde örgüte ait Kolejde 2013 yılından darbe girişimine kadar öğretmen olarak çalıştığını söylemiştir.

- O.K.ya, anılan okulda yönetici kademesinde bulunanların örgütle irtibatlarına dair bilgisi olup olmadığı sorulduğunda okulda çalıştığı dönemde başvurunun müdür yardımcısı olduğunu, adlarını söylediği ve aralarında başvurunun da bulunduğu kişilerin bu yapı içinde yetiştğini beyan etmiştir.

- Anılan tutanağa göre O.K.ya bu okuldaki öğretmenlerin örgütle irtibatlarına dair bilgisi olup olmadığı sorulduğunda ise okulda öğretmen ya da muhasebeci olarak görev yaptığını söylediği bazı kişilerin adlarını söylemiş ve bir kişi dışında diğerlerinin *cemaat içinde tayine tabi olduklarını* bildiğini beyan etmiştir. Ancak O.K. kendisine ayrı soru olarak yöneltilen bu soruya verdiği cevapta başvurunun adına yer vermemiştir.

vii. Başvurucu;

- Üniversiteden mezun olduktan sonra sırasıyla Ö.Y.K., A.E.O. ve T.G.O. adlı okullarda çalıştığını, sonrasında 2010 yılında Kumluca'ya gelerek anılan Kolejde beden eğitimi öğretmenini ve müdür yardımcısı olarak çalıştığını, Ö.Y.K. dışındaki okulların Fetullah Gülen yapılanmasına ait olduğunu, bunu da söz konusu okulların darbe girişiminden sonra kapanması nedeniyle anladığını, örgüte mensup olmadığını, devlet memuru olmak için girdiği sınavları kazanamadığı için bu okullarda çalıştığını,

- Bank Asyanın yanı sıra başka bankalarda da hesaplarının olduğunu, T.G.O. adlı okul ile Kolejde çalışırken maaşını Bank Asyadan aldığını, 2016 yılının Ocak ya da Şubat ayında kendisini K. adlı şirketten çağırıp *"Sen eğitimcisin, senin de ismin burada gözüksün."* denilerek bir belge imzalattıklarını, belgenin içeriğini ve belgeyi kimin imzalattığını hatırlamadığını, bu şirkete para vermediğini ya da şirketten para almadığını, Kolejin yapımı için kimseden yardım parası istemediğini, ikametgâhında ele geçirilen kitaplarda bandrol bulunduğunu ve aldığı dönemde bu kitapların satışının yasal olduğunu,

- Kolejde çalışırken 2016 yılının Ocak ayında Ö.U.nun yanına geldiğini ve şirketteki payını devretmek istediğini söylediğini, kendisinin de eğitimin aksamaması için bunu kabul edip payını devraldığını, karşılığında ücret ödemediğini, bu payı en kısa sürede devretmek istediğini söylemiştir.

4. Soruşturma neticesinde Kumluca Cumhuriyet Başsavcılığının düzenlediği fezleke üzerine Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı, elde edilen delillere dayanarak başvurunun silahlı terör örgütüne üye olma suçundan cezalandırılması talebiyle 13/4/2017 tarihinde iddianame düzenlemiştir.

5. Antalya 10. Ağır Ceza Mahkemesinde (Mahkeme) yapılan yargılama sürecinde T.A. ile O.K.nın tanık sıfatıyla ifadeleri alınmıştır. Tanıklar genel itibarıyla soruşturma aşamasında verdikleri ifadelerini tekrarlamıştır. Tanık O.K. ayrıca Kolejde uzun süre çalıştığı için bu okuldaki müdür yardımcılarının Fetullah Gülen'e karşı sempatilerinin olduğunu bildiğini söylemiştir. Başvurucu, yargılama sırasında alınan savunmasında soruşturma evresinde verdiği ifadelerine ek olarak ilk çalıştığı okul dışındaki diğer okulların cemaate yakın olduğunu bildiğini ancak bu yapılanmanın terör örgütü olduğunu darbe girişiminden sonra öğrendiğini söylemiştir.

6. Yargılama sonucunda Mahkeme, başvurunun anılan suçtan 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir. Mahkûmiyet gerekçesi şöyledir:

"Sanığın ... üniversiteden mezun olduktan sonra FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne ait okullarda sırasıyla 2004-2009 yılları arasında [A.E.O.], 2009 yılında [T.G.O.], 2010 yılından KHK ile kapatıldığı tarihe kadarda [Kolejde] çalıştığı ve müdür yardımcılığı yaptığı,

FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne ait Kumluca'da bulunan [K.] A.Ş'de yapılan aramada ele geçen 29/03/2016 tarihli imza sirkülerinden ve sanığın ikrarından sanığın bu şirkete ortak olduğu ve 3 yıllığına şirket yönetim kurulu başkan yardımcısı olduğu,

Bilirkişi raporundan da anlaşılacağı üzere sanığın Bank Asyadaki hesaplarında örgüt liderinin çağrısından önce bir hareketlilik olmamasına rağmen, örgüt liderinin çağrısından sonra işlem hareketliliği olmuş, bu bağlamda 16/01/2014 tarihinde 1.201 TL, 20/01/2014

tarihinde 1000 TL, 31/01/2014 tarihinde 1000 TL doğrudan veya başka bankalar aracılığıyla BankAsyadaki hesaplarına para yatırılmış, 31/01/2014 tarihinde 12.000 TL tutarında katılım hesabı açıldığı ve bu şekilde hesap hareketlerinin devam ettiği,

Tanık [T.A.nın] beyanına göre sanığın tanığa FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne ait koleje yardımı bulunmasını önerdiği,

Tanık [O.K.nın] kovuşturma aşamasında da doğruladığı soruşturma aşamasındaki beyanına göre sanığında aralarında bulunduğu kişilerin bu yapı içinde yetişmiş olduklarını belirttiği,

Sanığın evinde yapılan aramada örgüt lideri Fethullah Gülen'in yazdığı bir kısım kitapların bulunduğunu anlaşılmıştır.

Her ne kadar sanık atılı suçlamayı kabul etmemiş ise de açıklandığı üzere örgüte ait okullarda hiyerarşik yapı içerisinde tayin usulü çalışması, örgüte ait şirkette hissesinin bulunması ve yönetim kurulu başkan yardımcısı olması, örgüt liderinin çağrısı üzerine örgütün finans kaynağı BankAsyaya para yatırması, tanıkların beyanına göre örgüte ait okul için yardım talep etmesi ve FETÖ/PDY silahlı terör örgütü yapılanması içinde yetişmesi, evinde örgüt lideri tarafından yazılan kitapların bulunması göz önüne alındığında sanığın örgüt hiyerarşisi içinde yer aldığı, eylemlerinde süreklilik ve çeşitlilik bulunduğu, bu haliyle örgütün etkin bir üyesi olduğu, savunmasının cezadan kurtulmaya yönelik olduğu anlaşılmakla mahkûmiyetine karar verilmiş, sanığın örgüt içindeki konumu, suç işleme kastının yoğunluğu göz önüne alınarak alt sınırdan uzaklaştırarak ceza tayin edilmiştir."

7. Başvurucu, söz konusu okullarda çalıştığı dönemlerde bu okulların toplum nezdinde kabul gördüğünü, bu nedenle okulları terör örgütüyle irtibatlı olarak düşünmediğini, Bank Asyadaki hesap hareketlerinin örgüt liderinin çağrısı üzerine yapılmadığını, tanık beyanlarının doğru olmadığını, ikametgâhında ele geçirilen kitapların da ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini ileri sürerek mahkûmiyet kararına karşı istinaf ve temyiz kanun yollarına başvurmuş; anılan karar kanun yolu denetiminden geçerek 4/3/2021 tarihinde kesinleşmiştir.

8. Başvurucu, nihai kararı 19/4/2021 tarihinde öğrendikten sonra 21/4/2021 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

9. Komisyon, başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir.

II. DEĞERLENDİRME

10. Ödeme gücünden yoksun olduğu anlaşılan başvurunun adli yardım talebinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

A. Gerekçeli Karar Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

11. Başvurucu, mahkûmiyete esas alınan delillere yönelik esasa etkili itirazlarının karşılanmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

12. Adalet Bakanlığı (Bakanlık) görüşünde; başvurunun ihlal iddialarının delillerin değerlendirilmesine, hukuk kurallarının yorumlanmasına ve uygulanmasına yönelik olduğu belirtilmiştir. Suçta ve cezada kanunilik ilkesi kapsamında yapılan değerlendirmede ise mahkûmiyet kararında hükme esas alınan delillerin ve başvurunun eylemlerinin ilişkilendirildiği, kanun yolu incelemesinde de mahkeme kararının hukuka uygun bulunduğu,

açık bir keyfilik nedeniyle yargılamanın hakkaniyetinin temelden sarsıldığı ve usule ilişkin güvencelerin anlamsız hâle geldiği bir durumun bulunmadığı vurgulanmış, terör örgütüne üye olma suçunun işlendiği gerekçesiyle verilen hapis cezasının kanuni dayanağı olduğu ifade edilmiş, ayrıca ihlal iddiaları değerlendirilirken kanun maddelerinin mahkûmiyete karşı etkili önlemler sağlayacak şekilde yorumlanarak uygulandığı sonucuna varılan Anayasa Mahkemesi içtihatlarının da dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

13. Başvurucu; Bakanlık görüşüne karşı beyanında, ihlal iddiaları ele alınırken, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin *Yüksel Yalçınkaya* ([BD], B. No: 15669/20, 26/9/2023) ile Anayasa Mahkemesinin *İbrahim Er ve diğerleri* ([GK], B. No: 2019/33281, 26/1/2023) bireysel başvuruda bulunulmasından sonra verdiği kararlardaki ilkelerin ve ulaşılan sonuçların dikkate alınması gerektiğini beyan etmiştir.

14. Başvuru, adil yargılanma hakkının görünümlerinden olan gerekçeli karar hakkı kapsamında incelenmiştir.

15. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

16. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkı, kişilerin hakkaniyete uygun bir şekilde yargılanmalarını sağlamayı ve bu amaca uygunluk yönünden yargılamanın denetlenmesini amaçlamaktadır. Mahkeme kararlarının davanın temel maddi ve hukuki sorunları ile taraflarca ileri sürülen ve davanın sonucunu etkileyen iddia ve itirazlar hakkında delillerle bağ kurulmak suretiyle yeterli gerekçe içermesi zorunludur. Uyuşmazlığın hukuki ve maddi sorunlarıyla ilgisiz değerlendirmelere kararda yer verilmesi de gerekçeli karar hakkıyla bağdaşmamaktadır. Karar gerekçesinin belirtilen unsurları taşıması, yargılamanın adil yargılanma hakkı güvencelerine uygun şekilde yürütülüp yürütülmediğinin taraflarca öğrenilmesini sağladığı gibi ayrıca demokratik bir toplumda kendi adlarına verilen yargı kararlarının sebeplerini toplumun öğrenmesinin sağlanması için de gereklidir (bazı ekleme ve farklılıklarla birlikte bkz. *Sencer Başat ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/7800, 18/6/2014, §§ 31, 34).

17. Diğer taraftan kanun yolu incelemesi yapan mercinin yargılamayı yapan mahkemeyle aynı sonuca ulaşması, bunu aynı gerekçeyi kullanarak veya aynı atıfla kararına yansıtması kararın gerekçelendirilmiş olması bakımından yeterli görülebilir. Bununla birlikte ilk derece mahkemesince karşılanmayan veya ancak ilk defa kanun yolu merciine ileri sürülebilecek nitelikteki esaslı iddia ve itirazların kanun yolu merciince de değerlendirilmemesi gerekçeli karar hakkının ihlaline yol açabilir (bazı ekleme ve farklılıklarla birlikte bkz. *Mehmet Yavuz* [1. B.], B. No: 2013/2995, 20/2/2014, § 51).

18. Anayasa Mahkemesi, Bank Asya verilerinin mahkûmiyette belirleyici delil olarak kabul edildiği bir yargılamanın şikâyet konusu yapıldığı başvuruda başvurunun mutad hesap hareketlerine dayanılarak ceza verildiği yönündeki savunması hakkında mahkûmiyet kararında yeterli açıklamalara yer verilmemesini gerekçeli karar hakkı kapsamında değerlendirmiştir (*Gürcan Balık* [2. B.], B. No: 2020/16435, 17/11/2022).

19. Bu bağlamda Anayasa Mahkemesi *Gürcan Balık* kararında başvurunun Bank Asyadaki mevduatına ilişkin ileri sürdüğü iddiasının karar sonucunu değiştirebilecek nitelikte esaslı bir iddia olduğu hâlde bunun gerekçede karşılanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır (aynı kararda bkz. §§ 68-72). Anayasa

Mahkemesi, anılan kararında öncelikle ilgili Yargıtay içtihadına atıf yapmak suretiyle bahse konu bankada parasal bir işlem yapılmasının kategorik olarak örgütsel faaliyet kapsamında değerlendirilmediğini belirtmiştir. Nitekim Yargıtay kararlarında 22/7/2016 tarihinde faaliyet izni kaldırılmaya kadar faaliyetlerine devam eden ve FETÖ/PDY ile iltisaklı olan Bank Asyada gerçekleştirilen *mutat* hesap hareketlerinin örgütsel faaliyet kapsamında değerlendirilemeyeceği kabul edilmektedir. Yargıtay önceki tarihli kararlarında *mutat* işlemlerin dışında kalan, *örgüt liderinin talimatı üzerine örgütün amacına hizmet eden ve Bankanın yararına yapılan ödeme ve sair işlemleri suç delili olarak kabul etmiştir* (ilgili kararlar için bkz. *Gürcan Balık*, §§ 39-47). Bununla birlikte Yargıtayın sonraki içtihadında, sanığın örgüte yardım kastıyla bilerek ve isteyerek bu hesabı açtığını gösteren, kastını ortaya koyan yeterli delil bulunmadığı gerekçesiyle atılı suçtan *beraatine karar verilmesi gerekirken* mahkûmiyetine karar verilmesini bozma gerekçesi yaptığı görülmektedir (birçok karar arasından bkz. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 31/10/2024 tarihli ve E.2022/6934, K.2024/12842 sayılı; 31/10/2024 tarihli ve E.2022/6932, K.2024/12841 sayılı; 23/9/2024 tarihli ve E.2022/4850, K.2024/10337 sayılı; 25/6/2024 tarihli ve E.2022/2510, K.2024/8435 sayılı; 11/3/2024 tarihli ve E.2024/1427, K.2024/3513 sayılı ile 23/1/2024 tarihli ve E.2022/15442, K.2024/1007 sayılı kararları).

20. Somut başvuruda Mahkeme, gerekçeli kararında başvurunun terör örgütü üyeliği suçundan mahkûm olmasına karar vermiştir. Bu karara göre Bank Asya hesap hareketleri başvurunun FETÖ/PDY liderinin ve yöneticilerinin talimatı doğrultusunda hareket ettiğini ortaya koymakta, ayrıca evinde örgütle irtibatlı yayınevlerinde basılmış kitaplar bulundurması, FETÖ/PDY ile irtibatlı olduğu değerlendirilen şirketteki ortaklığı ve yönetim kurulu başkan yardımcılığı, tanık beyanlarına göre örgüt içinde yetişmesi, örgüte ait okulun yapımı için yardım parası istemesi, *örgüt içi tayin* kapsamında örgüte ait okullarda çalışması örgütün ideolojisini benimsediğini göstermektedir (bkz. § 6). Mahkemenin mahkûmiyet gerekçesinde hükme esas aldığı delillerin ağırlığı hususunda herhangi bir değerlendirmede bulunmadığı görülmüştür.

21. Bununla birlikte hükme esas alınan diğer delillere ilişkin Yargıtay uygulamaları karşısında başvurunun Bank Asya hesap hareketliliğine ve örgüte ait okulda *örgüt içi tayin* kapsamında çalıştığına ilişkin delillerin mahkûmiyet kararına götüren *tek* olmasa da *belirleyici* nitelikte olduğunun kabul edilmesi gerekir. Başvurucu ise bu delillere yönelik aşamalardaki savunmalarında hesap hareketlerinin örgüt liderinin talimatından kaynaklanmadığını, tanık beyanlarının da doğru olmadığını savunmuştur.

22. Somut olayda mahkeme kararına bakıldığında salt birtakım banka verileri dikkate alınarak mahkûmiyet sonucuna varıldığı görülmektedir. Bununla birlikte özellikle Yargıtay içtihadında yer verilen (bkz. § 19) ilkelerin herhangi bir şekilde kararlarda tartışılmadığı, bu çerçevede Yargıtay içtihadında ortaya konulması gerektiği belirtilen, başvurunun örgüte yardım kastıyla bilerek ve isteyerek bu hesabı açtığını gösteren, kastını ortaya koyan yeterli delil bulunup bulunmadığı hususunun kararda yeterince değerlendirilmediği anlaşılmıştır. Dolayısıyla mahkûmiyet kararında; başvurunun, örgüt liderinin ve yöneticilerinin Bank Asyaya destek olunması şeklindeki talimatı üzerine örgüte yardım kastıyla bankacılık işlemleri yaptığının yeterli gerekçe ortaya konulmadığı görülmüştür.

23. Diğer yandan mahkûmiyet gerekçesinde başvurunun örgüte ait okullarda örgüt içi tayin kapsamında çalıştığı sonucuna ulaşılmışsa da tanık O.K. soruşturma evresindeki ifadesinde kendisine ayrı bir başlık hâlinde sorulan soruya verdiği cevapta, anılan okulda bu kapsamda çalıştıklarını söylediği kişiler arasında başvurunun ismine

değınmediğı gibi kovuşturma evresinde istinabe yoluyla alınan ifadesinde de bu yönde bir anlatımda bulunmamıştır (bkz. §§ 3, 5). Başvurucunun tanıkların suçlayıcı beyanlarını kabul etmemesi ve Mahkemenin kararında tanık O.K.nın ifadesinde belirttiğı hususlar arasında yalnızca aralarında başvırucunun da bulunduğı müdür yardımcılarının Fetullah Gülen'e sempati duyduklarına dair beyanına yer vermekle yetinmesi gözönüne alındığında hangi delile dayanarak başvırucunun anılan okulda *örgüt içi tayin* kapsamında çalıştığına dair değeriendirmede bulunduğı belirlenememiştir.

24. Sonuç olarak mahkûmiyet gerekçesinde terör suçu işlemek amacıyla kurulmuş örgütün amacını gerçekleştirmesine katkı sağlamak için hareket etmediğine ve örgüte ait okulda *örgüt içi tayin* kapsamında görev yapmadığına ilişkin kararın sonucunu değıştirebilecek nitelikteki iddialarının gerekçede karşılanmadığı anlaşılmıştır.

25. Açıklanan gerekçelerle başvırucunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

Muhterem İNCE bu görüşe katılmamıştır.

B. Kişi Özgürlüğü ve Güvenliğı Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

26. Başvırucunun suç isnadına bağılı olarak tutulduğu muhakeme sürecine ilişkin 2018/3590 numaralı bireysel başvuruda dile getirdiğı ve kabul edilemez olduğuna karar verilen, kişi hürriyeti ve güvenliğı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiası yönünden başvurunun *Mehmet Satıcioğlu (2)* ([I. B.], B. No: 2014/11339, 14/11/2018) kararı doğrultusunda *mükerrer başvuru olması* nedeniyle reddine karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

27. Başvırucu; ihlalin tespiti, yeniden yargılama yapılması ve manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

28. Başvuruda tespit edilen anayasal hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar ve zorunluluk bulunmaktadır. Anayasa'nın 148. ve 153. maddeleri ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. ve 66. maddeleri uyarınca ihlal kararının gönderildiğı yargı mercilerinin yapması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatıp Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirtilen ilkelere ve gerekçelere uygun biçimde yürütülecek yargılama sonunda hak ihlalinin nedenlerini gidererek yeni bir karar vermektir (yeniden yargılama konusunda bkz. *Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aliğül Alkaya ve diğeri (2)* [I. B.], B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu (3)* [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

29. Öte yandan hak ihlali kararından Anayasa Mahkemesinin davanın sonucuyla ilgili bir tutum sergilediğı neticesi çıkarılmamalıdır. Anayasa Mahkemesince verilen hak ihlali kararı uyusmazlığın sonuçlarından bağımsız olup davanın kabulüne, reddine ya da beraate veya mahkûmiyete karar verilmesi gerektiğı anlamına gelmemektedir. Kural olarak yargılamanın her aşamasında olduğu gibi ihlalin sonuçlarını gidermek üzere yeniden yapılacak yargılama sonunda da delillerin dava ile ilişkisini kurma ve bunları değeriendirip sonuç çıkarma yetkisi ilgili mahkemelere aittir.

30. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasının yeterli bir giderim sağlayacağı anlaşıldığından manevi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinin KABULÜNE,

B. 1. Gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

2. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *mükerrer başvuru olması* nedeniyle REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

C. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE Muhterem İNCE'nin karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

D. Kararın bir örneğinin gerekçeli karar hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Antalya 10. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2017/43, K.2017/67) GÖNDERİLMESİNE,

E. Başvurucunun tazminat talebinin REDDİNE,

F. 30.000 TL vekâlet ücretinden oluşan yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

G. Ödemenin kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 5/2/2025 tarihinde karar verildi.

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Başvurucu; FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma suçundan yargılandığı davada esasa etkili itirazları karşılanmadan mahkûmiyet kararı verildiğini belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Mahkememiz çoğunluğu, anılan karara dayanak olan belirleyici delillerin Bank Asya'daki hesap hareketleri ile örgüte ait okulda *"örgüt içi tayin"* kapsamında çalışılması olduğunu değerlendirmiştir. Buradan hareketle, hesap hareketleri üzerinde yapılan incelemeye dair raporun yargısal kararlarda belirtilen kriterlere uygun olmadığını ve *"örgüt içi tayin"* kapsamında çalışma olgusunun hangi delile dayalı olarak kabul edildiğinin anlaşılamadığını belirterek başvurusunun adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

2. Mahkûmiyet gerekçesinde Mahkeme, başvurusunun örgüt içerisinde yetiştiğine ve örgüte ait okul için yardım parası istediğine dair tanık beyanlarına, Bank Asya'da önceden işlem hareketliliği olmamasına karşın 2014 yılından itibaren başlayan ve mutad olmadığı belirlenen hesap hareketlerine, ikâmetinde örgüt lideriyle ilgili kitaplar ele geçirilmesine, çalıştığı okulun bağlı olduğu örgütle irtibatlı şirketin 2016 yılından itibaren ortağı ve yönetim kurulu başkan yardımcısı olmasına ve yine örgütle irtibatlı okullarda *"örgüt içi tayine tabi"* olarak çalıştığına dair değerlendirmelere delil olarak dayanmıştır.

3. Anayasa Mahkemesi *Yahya Turgut* kararına konu olayda, FETÖ/PDY ile bağlantılı okulda müdür yardımcısı sıfatıyla görev yaptığı sırada 2014 yılından itibaren örgüt adına kurban ve himmet adı altında para toplanmasını sağlamasını, örgüte yönelik soruşturmaların yürütüldüğü süreçte okulda öğrencilere örgütü ve Fetullah Gülen'i öven konuşmalar yapmasını, okuldaki öğretmenlerin örgüt talimatıyla gerçekleşen protesto eylemlere katılmalarını organize edip bu eyleme katılmasını ve bu eylemlerin yanı sıra başvurusunun anılan okulda *"örgüt içi tayine tabi"* olarak çalışmasını terör örgüt üyeliği suçu açısından değerlendirmiştir. Anayasa Mahkemesi anılan kararında, söz konusu delilleri bir bütün olarak değerlendiren mahkemenin, başvurusunun bu eylemleriyle örgütün nihai amacını bilmediğinden söz edilemeyeceğine ve gönüllü olarak örgüt hiyerarşisine dâhil olmayı tercih ettiğine dair tespitlerinin somut olayın şartlarına göre temelsiz ve keyfi olmadığı, kanun koyucunun yasak olarak belirlediği fiilin kapsamını suç ve cezaların kanuniliği ilkesine aykırı olacak şekilde genişletmediği, örgüt üyeliğine ilişkin kuralın özüyle çelişmediği ve öngörülebilir olduğu sonucuna ulaşmıştır. (*Yahya Turgut*, [GK], B. No: 2021/43694, 9/10/2024, §§ 57-58).

4. Eldeki başvuruda Mahkemenin, başvurusunun örgütle iltisaklı okullarda *"örgüt içi tayine tabi"* olarak çalıştığına dair gerekçeli kararda yer verdiği değerlendirmeye karşı başvuru istinaf ve kanun yolu başvuru dilekçeleri ile bireysel başvuru formunda açık bir itiraz ileri sürmediği gibi, çalıştığı son üç okulun *cemaate* ait olduğunu bildiğini de ifade etmiştir. Diğer yandan, başvurusunun Bank Asya hesabında 2013 yılında hesap hareketliliği olmadığı, buna karşın 2014 yılından itibaren mutad olmayan işlem hareketliliğinin bulunduğu da açıktır. Bu durumda Mahkeme kararında, başvurusunun mutad olmadığı belirlenen Bank Asya hesap hareketlerine ek olarak dosya kapsamındaki tüm delilleri bir bütün olarak değerlendirmek suretiyle oluşturduğu kabulde başvurusunun esasa etkili itirazlarının karşılandığı anlaşılmaktadır.

5. Açıklanan nedenlerle, başvurucunun Anayasa'nın 36. maddesinde korunan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edilmediği kanaatini taşıdığımdan çoğunluğun aksi yöndeki kararına katılmıyorum.

Üye
Muhterem İNCE